

Ad 4. Planning

Punt Taqa: Taqa zal vermoedelijk aangeven dat het project reeds drie maal is uitgesteld door EZ en dat verder uitstel onverkoopbaar wordt richting de aandeelhouders en investeerders, wo Gazprom.

Dit project is door de Minister overgenomen toen per 1 maart 2009 de RCR van kracht werd. De Minister heeft vorig jaar besloten te schuiven met de planning in verband met een 'second opinion aardbevingen' door MIT. Dit was een belangrijke voorwaarde om door te gaan. Vervolgens heeft de Minister in een bestuurlijk overleg eind dec. 2009, omwille van politiek draagvlak, aangegeven geen perioden in de zomervakantie ter inzage te willen hebben.

Bijlage:

Toelichting project gasopslag Bergermeer

Waarom doen we dit?

Het kabinet heeft op energiegebied tot doel de komende jaren Nederland te ontwikkelen tot Noord-West Europese gasrotonde ten behoeve van voorzieningszekerheid. Gasopslag is een belangrijk onderdeel hiervan, aangezien gas de komende jaren nog een belangrijke rol zal blijven spelen in de energievoorziening. Dit is ook vastgelegd in het Energierapport 2008.

Met het verdwijnen van de flexibiliteit van het Groningenveld zullen de komende jaren investeringen in nieuwe gasopslagen nodig zijn. In de zomer worden deze gasopslagen dan gevuld met gas dat van buiten Nederland komt om vervolgens in de winter aan de vraag naar gas in Nederland en omliggende landen te kunnen blijven voldoen. Nederland kan zo een centrale rol in gas blijven spelen en zicht ontwikkelen tot gasrotonde van NW-Europa.

Nederland kent vele gasvelden, maar slechts een aantal is technisch geschikt voor gasopslag. Een daarvan is het Bergermeerveld, waar Taqa reeds in 2006 het initiatief heeft genomen dit veld te ontwikkelen tot gasopslag.

Gasopslag Bergermeer past in principe goed binnen de kabinetsplannen. Nu is het aan de Ministers van EZ en VROM om te bepalen hoe dit project zorgvuldig kan worden ingepast.

Het project valt onder de rijkscoördinatieregeling (RCR), aangezien het een project van nationaal belang betreft. De ministers van EZ en VROM zijn bevoegd gezag voor het vaststellen van een Rijksinpassingsplan (RIP) en het stellen van de termijnen voor de vergunningverlening.

De Minister van EZ is vanaf de start voor de plannen van Bergermeer nauw betrokken. Minister van EZ en VROM hebben beiden, onafhankelijk van elkaar een bezoek gebracht aan de locatie.

Taqa heeft medio aug. '09 een groot gascontract met Gazprom gesloten tbv deze gasopslag. De Minister heeft eerder haar politieke steun gegeven aan dit contract.

Eind 2009 is het *voorontwerp* Rijksinpassingsplan besproken met de gemeenten en hebben gemeenten (Colleges en Raden) hun reacties hierop gegeven.

Rijkscoördinatierегeling gasopslag Bergermeer

Taqa Energy heeft begin 2009 een MER procedure doorlopen. De MER vormt een belangrijk onderdeel ter onderbouwing van de keuze in het Rijksinpassingsplan (RIP) dat wordt opgesteld door de Ministers van EZ en VROM.

De gemeenten hebben eind 2009 hun reacties gegeven op het *voorontwerp* Rijksinpassingsplan. Belangrijkste bezwaren die gemeenten en provincie Noord Holland hebben zijn verwoord in het kopje 'waarom doen we dit?'. In de periode mei/juni 2010 zal het ontwerp Rijksinpassingsplan gelijk met de ontwerp besluiten ter inzage worden gelegd. Na de behandeling van zienswijzen kan het definitieve Rijksinpassingsplan worden opgesteld en na de zomer ter inzage worden gelijk met de definitieve besluiten. Na deze periode is het plan definitief en is nog slechts beroep mogelijk bij Raad van State (maximaal uitspraak na een half jaar.)

Aardbevingen

Onderdeel van de MER procedure die Taqa heeft doorlopen was een aardbevingen studie, uitgevoerd door TNO in opdracht van Taqa. Gasalarm2 en gemeente Bergen trekken de uitkomsten van dit TNO rapport in twijfel.

Als gevolg van deze twijfel heeft MIT Massachusetts, USA in opdracht van EZ een second opinion uitgevoerd. Belangrijkste uitkomst van de second opinion was dat de berekende maximale magnitude van een beving 3.9 op de schaal van Richter zou zijn en dat de kans hierop kleiner dan 1% zou zijn. De kans op bevingen blijft overigens bestaan indien het veld met rust wordt gelaten. De Minister heeft de Tweede Kamer per brief hierover geïnformeerd.

Taqa heeft een convenant opgesteld iov met Alkmaar en Bergen waarin wordt aangegeven hoe Taqa, naast de wettelijke regelingen, zal omgaan met schadeafhandelingen in geval van bevingen.

Externe veiligheid bedrijventerrein Boekelermeer

Discussie EZ-VROM

In het kader van externe veiligheid wordt het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) van kracht voor mijnbouwinstallaties. Het is nu reeds van kracht voor bijvoorbeeld opslag van gevaarlijke stoffen en is tot stand gekomen naar aanleiding van de Enschede vuurwerkram্প in mei 2000.

Er is reeds een aantal jaren discussie met de mijnbouwsector (Nogepa) over de exacte toepassing van BEVI op mijnbouwinstallaties, aangezien deze installaties reeds veel veiligheidswaarborgen in zich hebben en er om die reden praktisch nooit ongelukken gebeuren. Voor Gasunie pijpleidingen zijn reeds aparte faalfrequenties ontwikkeld. Voor gasopslag worden de exacte, wetenschappelijk onderbouwde faalfrequenties nog bepaald door RIVM. Hier wordt reeds lang door RIVM aan gewerkt.

RIVM is in dit project als adviseur door Sodm betrokken, zodat Sodm een goed onderbouwd advies aan de Minister kan geven inzake Gasopslag Bergermeer. In de zomer van 2009 heeft RIVM aan Taqa goedkeuring gegeven voor toepassing van zogenaamde Gasunie faalfrequenties. Op basis hiervan is een risicocontour van 36 ha door DHV berekend. Deze risicocontour is de basis voor het voorontwerp Rijksinpassingsplan (okt 2009). In het eerdere MER (mei 2009) werd nog uitgegaan van algemene BEVI regels met een contour van 80 ha tot gevolg. De onverkorte toepassing van Bevi was toen echter nog niet definitief. EZ en VROM zijn nu bezig met de afronding van de ontwerpfase Rijksinpassingsplan (RIP), eerdere besluit Gasunie faalfrequenties te

Afgelopen maand zijn op verschillende ambtelijke niveau's (project en directie niveau) gesprekken geweest over toepassing van Bevi bij Bergermeer. Dinsdag 16 maart jl. heeft Taqa met () gesproken en heeft gevraagd om te kijken naar oplossingen. /

*Overleg EZ-Alkmaar, Prov NH, Taqa ihk van effect Externe Veiligheid op
Bedrijventerrein Boekelermeer*

De gemeente Alkmaar en Provincie Noord Holland vinden dat 'de rekening van de externe Veiligheidsrisicocontour' niet in de regio mag komen. Hiermee bedoelt de regio dat in verband met de risicocontour veel minder bedrijvigheid op Boekelermeer mogelijk is. Dit heeft negatieve gevolgen voor de regio op gebied van werkgelegenheid en uitplaatsing van bedrijven in de binnenstad naar Boekelermeer. Er is een wettelijke planschaderegeling, maar dat wordt niet als voldoende gezien. De gemeente Alkmaar en Provincie Noord Holland verlenen geen vergunningen zolang bovenstaand probleem niet is opgelost. De andere gemeenten (Bergen, Heiloo en Schermer) hebben zich achter dit standpunt geschaard. GS van Prov NH heeft zelfs een formeel besluit hierover genomen.

Om uit deze impasse te komen heeft een aantal sessies met de bestuurders plaatsgevonden van de gemeente Alkmaar, Provincie Noord Holland en Taqa olv ambtelijk EZ. Het doel van deze sessies is om tot een oplossing te komen. Oplossing wordt gezocht in onderstaande richting:

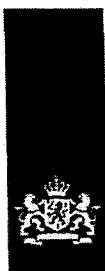
1. Afspraak tussen Taqa en Alkmaar over aankoop/erfpacht grond in de risicocontour.
2. Oprichting van een energiecluster met behulp van EZ, NFIA en Taqa. Hierin wordt een verbinding gelegd met Energy Valley in Groningen. Op korte termijn zal een energieconferentie in de regio worden georganiseerd.
3. EZ spant zich in om V&W te bewegen inra projecten zoals Afrit A9 bij Heiloo versneld uit te voeren.

Uitgangspunten bij bovengenoemde maatregelen is dat gemeente Alkmaar en Provincie Noord-Holland afzien van het claimen van wettelijke planschade en tevens hun rol constructief vervullen inzake de te verlenen vergunningen.

Maandag 22 maart vindt 's avonds een bestuurlijk overleg plaats tussen de bestuurders van Alkmaar, Prov NH, Taqa en ambtelijk EZ (

20

17.15

TER ADVISERING

Aan de Minister

Directoraat-generaal voor Energie, Telecom en Markten
Directie Energiemarkt

Auteur

Aanleverduur

T 076 -

nota

Gesprek Management Taqa op Schiphol

Datum
1 juli 2010
Notanummer
ETM/EM / 10101612
Informatiekopie aan

Paraaf	Paraaf	Paraaf	Bijlage(n)
	4/7	per mail akkoord	
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf	

Aanleiding

Afspraak op Schiphol inzake gasopslag Bergermeer. U spreekt dinsdag 6 juli om 17.15 uur op Schiphol met de heren:

- Abdulla Al Nuaimi, Director of the Board and CEO TAQA
- Carl Sheldon, General Manager Taqa Global
- Paul van Gelder, Managing Director Taqa Nederland.

In de bijlage treft u een kort CV van alle personen. is ook bij het
gesprek aanwezig.

Het doel van het gesprek voor het management van Taqa is om inzicht te verkrijgen in de voortgang van de gasopslag Bergermeer.

General

- I fully support the Bergermeer gas storage project.
- The project has high priority within my Ministry. I am doing everything that is in my power to bring this project forward.
- Confident that we will succeed.

Ontvangen BBR

Permitting

- Unfortunately there will be a further delay in the permitting procedures. Final permits are to be expected early 2011.
- The local authorities of Bergen and Alkmaar have so far refused to approve the application for the permits for a gas treatment facility by Taqa.
- The project is to be executed in a densely populated area, which asks for a careful and wise approach in order to achieve the appropriate circumstances (public opinion) for building the storage.
- In principle, Bergen and Alkmaar have indicated a willingness to cooperate with the central government, because they understand the national importance of a new gas storage.
- They have also indicated they need more time to study on the permit applications. Their concerns are safety, environment and the impact of the storage on the development plans for an adjacent, industrial zone.
- I am on top of this issue. I am in regular direct contact with the authorities of both municipalities. I think it is important that the questions of these municipalities are addressed and we are being as transparent as possible.
- However, I have made it quite clear to both municipalities that I will not accept any further delays. Ultimately I have the authority to decide on these permits myself (under the 'Rijkscoördinatieregeling')
- We are now heading for draft permits available after this Summer and final permits to be expected early 2011.

Injection cushion gas

- Taqa has requested me to approve a revised plan for gas storage ahead of the permitting procedure in the rcr.
- I am the only authority who decides on plans for gas storage.
- If I approve such a permit, then this decision will then be made publicly available for appeal. Everybody has a right to give his views and opinions, until six weeks after the permit has been approved (this is a mandatory legal procedure).
- In deciding on this request I cannot disregard the developments surrounding the permitting procedures. The two decisions on permitting and the revised gas storage plan are interlinked. The approval for the revised plan for gas storage is to be expected after summer '10.

Project planning

- August-October '10: draft permits for consultation (6 weeks).
- November-December '10: incorporation of public opinions.
- Early 2011: final permits for consultation (6 weeks) available.
- Early 2011: Taqa receives all the permits.
- Possible appeal could take maximum half a year.

Energiemarkt

Toelichting

Vergunningenprocedure

- Na weigering afgeven ontwerpbesluiten door Alkmaar en andere gemeenten voor gasopslag Bergermeer heeft u (medio juni) een gesprek gehad met Burgemeester Bruinooge (CDA) en wethouder Van Dam (PvdA). Alkmaar heeft gemotiveerd dat zij niet anders konden vanwege aflopen van voorbereidingsbesluit en het ontbreken van een rijksinpassingsplan. In de Wro is bepaald dat wanneer bijvoorbeeld een bouwvergunning tegelijkertijd wordt voorbereid met een rijksinpassingsplan, zoals hier aan de orde, deze moet worden getoetst aan het rijksinpassingsplan hoewel dat op dat moment nog niet is vastgesteld.
- Belangrijkste afspraak uit het gesprek is dat onafhankelijk deskundige Prof. Helsloot zijn oordeel gaat geven over het groepsrisico voor externe veiligheid. Dit advies is praktisch gereed.
- Alkmaar en andere gemeenten zien nu geen probleem meer voor wat betreft externe veiligheid en werkgelegenheid voor Boekelermeer en willen ontwerp vergunningen af gaan geven.
-

De

oriëntatiewaarde komt nu net boven de 1 uit. Dit is echter een oriëntatiewaarde en geen harde richtwaarde. Er zijn tientallen locaties in Nederland waar de oriëntatiewaarde vele malen hoger is. Zo heeft het College van Amsterdam recent de oriëntatiewaarde van havengebied Westpoort verantwoord op 10.

- Als Alkmaar (en andere gemeenten) onverhoopt geen nieuw besluit nemen kan op grond van art. 3.36 Wro doorzettingsmacht worden gebruikt en kan de Minister van EZ samen met de minister van VROM een besluit nemen dat daarvoor in de plaats komt.

Planning project

- Momenteel gesprekken met VROM, Alkmaar e.d. over vermindering beperkingen groepsrisico.
- 22 juni akkoord met Alkmaar
- Op 5 juli spreekt inzake groepsrisico.
- Medio juli ontwerpbesluiten bij Minister van EZ
- Eind augustus ter inzage legging tot eerste helft oktober (zes weken)
- Definitieve besluiten begin 2011

- Periode tussen medio juli en eind augustus biedt ruimte om eventueel besluiten zelf op te stellen i.v.m. doorzettingsmacht. Er is reeds een extern bureau achter de hand (worst case scenario) die dit werk direct zou kunnen uitvoeren.

Injectie kussengas/ drukverhoging

Sinds 17 juli 2007 heeft Taqa toestemming om gas in het Bergermeer gasveld te injecteren tot een druk van 35 bar. In kader van het project gasopslag Bergermeer is er in december 2008 een opslagplan ingediend om de druk in het veld te mogen verhogen tot 150 bar. Deze aanvraag valt onder de rijkscoördinatieregeling (rcr).

In juni 2010 wordt de toegestane druk van 35 bar gehaald. U heeft van Taqa een brief ontvangen waarin zij vragen om een goedkeuring van een drukverhoging tot 80 bar. Deze vraag staat los van de rcr en is een noodzakelijke tussenoplossing vanwege het contract dat Taqa gesloten heeft met Gazprom. Gazprom is reeds begonnen met het leveren van het gas.

Het injecteren van door Gazprom geleverd kussengas kan niet doorgaan zonder een drukverhoging tot 80 Bar. Als Taqa dit gas niet afneemt van Gazprom (omdat het bijv. nergens meer heen kan) moet Taqa een hoete betalen

Indien u instemt met het verhogen van de druk tot 80 Bar, kan tegen dat besluit bezwaar en beroep worden ingesteld. Een bezwaar zelf heeft geen schorsende werking maar dit kan per voorlopige voorziening wel bij de rechter aangevraagd worden. De vertraging die opgelopen kan worden is afhankelijk van de loop van het recht. Het besluit kan gedurende de gehele beroepsprocedure ingetrokken worden.

Het moment van instemmen met het verhogen van de druk lijkt het beste te kunnen worden gekozen nadat ook de ontwerp besluiten van de gemeenten voor de RCR gereed zijn. Dit is vlak na de zomer.

CV's Gesprekspartners

HE Abdulla Saif Al-Nuaimi
Director of the Board (2005-)
and CEO (2010-)

His Excellency is the Director of Privatization Directorate of ADWEA, Chairman of Taweelah Asia Power Company and Gulf Power Company and Vice Chairman of Gulf Total Tractebel Power Company. His Excellency is Director of Emirates Power Company, Abu Dhabi Water and Electricity Company, Oman Insurance Company, Madaares. He has held the positions of Deputy Chairman of Al Ain Distribution Company, Chairman of Al Wathbah Central Services Company and Director of Abu Dhabi Sewerage Services Company.

Carl Sheldon
General Manager (2009-)

Carl was previously TAQA's General Council and Deputy General Manager. Prior to joining TAQA, he was Partner at Allen & Overy LLP where his main focus was the energy sector. He was involved in major power projects throughout the US and Europe and largescale oil and gas development projects in the Americas, Africa, the North Sea, the Arabian Gulf and the Caucasus. He also ran the firm's German and US operations. Carl is a qualified lawyer admitted to practice in New York and in the UK. Carl is a US national and holds an M A from the University of Cambridge.

Paul van Gelder
Managing Director, TAQA Europa and
TAQA Energy

Paul oversees TAQA's European operations. He joined the firm from BP Nederland Energie. Prior to BP he held the position of Logistics Director at Driessen Aerospace Systems in the Netherlands and the Czech Republic, and served as a commanding officer in the Royal Air Force and the Royal Navy in the Netherlands. He also serves as Chairman of the Netherlands Oil and Gas Exploration and Production Association (NOGEPA). Paul graduated from the Royal Naval Academy of the Netherlands and has a Masters Degree from the Eindhoven University of Technology. He is a Dutch national.